

Samenvattingen deelstudies behorende bij advies 'Braakliggend veld'

Over het belang van iconen voor het landelijk gebied

Over het belang van iconen voor het landelijk gebied is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Over het belang van iconen voor het landelijk gebied legt de focus op het zoeken naar handvatten voor het ontwerpen en benutten van de icoonwaarde van het landelijk gebied. Iconen creëren een gedeeld gevoel van betrokkenheid. Het staat voor vertegenwoordiging, herkenbaarheid, aansprekendheid en binding. Om het advies zeggingskracht en impact te geven en de verbinding tussen natuur en landbouw te symboliseren heeft de raad het icoonbegrip verkend.

Deze deelstudie bestaat uit een voorwoord, een beschrijving van de achtergrond en de rapportage 'Iconen in het landelijk Gebied' opgesteld door Berenschot. Deze rapportage richt zich op het opsporen van factoren die van belang zijn voor ontwikkeling van de icoonwaarde van een aantal gebieden. Gekeken is naar de rol van groen en de manier waarop groen gepositioneerd wordt. Dit onderzoek heeft een analysekader opgeleverd voor het beschrijven van iconen en een handreiking om iconen te ontwikkelen.

Als bijlage is toegevoegd het verslag van de bijeenkomst 'Icoonwaarde van het landelijk Gebied' van de Raad voor het Landelijk Gebied (april 2009).

Landbouw en landgebruik in internationaal perspectief

Landbouw en landgebruik in internationaal perspectief is een van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Landbouw en landgebruik in internationaal perspectief legt de focus op landbouw en landgebruik in een internationaal perspectief. De voedsel- en economische crises, de snel stijgende energiebehoefte, het drinkwatertekort en de klimaatverandering doen een nieuw maatschappelijk beroep op het landelijk gebied. Het huidige landgebruik komt onder druk te staan. Conflicterende claims op het land dreigen de duurzaamheid op het spel te zetten. Dit speelt op het niveau van de wereld maar speelt ook door tot op het lokaal niveau.

Deze deelstudie bestaat uit een voorwoord, een beschrijving van de achtergrond en het verslag van het seminar 'Land Use in an Era of Global Change'. Dit deelrapport is mede tot stand gekomen door de Europese activiteiten van de raad.

Ondernemen op het platteland van 2040

Ondernemen op het platteland van 2040 is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies 'Braakliggend veld' van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Ondernemen op het platteland van 2040 bestaat uit een voorwoord, een samenvatting en een essay van LEI Wageningen UR. Dit essay geeft inzicht in de wijze waarop de agrarische ondernemer op het platteland van 2040 actief is en wat dit betekent voor de relatie met ruimte en natuur.

Een veranderend klimaat voor de natuur?

Een veranderend klimaat voor de natuur? is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies 'Braakliggend veld' van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Een veranderend klimaat voor de natuur? laat zien hoe maatschappelijke organisaties denken over dit thema. Het geeft een overzicht van discussie- én standpunten. Ingewijden in de discussie vinden verrassende nuances en creatieve ideeën. De onafhankelijk wetenschapsjournalist René Didde interviewde de direct inhoudelijk betrokkenen bij de maatschappelijke discussie: ANWB, ARK, Federatie Particulier Grondbezit, LTO Nederland, Natuurlijk Platteland, Provinciale Landschappen, RECRON, Staatsbosbeheer, Stichting Natuur en Milieu, Vereniging Natuurmonumenten en de Vereniging MilieuDefensie.

De deelstudie bestaat uit een voorwoord van de Raad voor het Landelijk Gebied en het essay van René Didde *een veranderend klimaat voor de natuur?*

De sociale dimensie

De sociale dimensie is een van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies van de Raad voor het Landelijk Gebied. Deze deelstudie komt op 16 december 2009 uit als zelfstandig advies van de RLG getiteld 'Kansen voor een krimpend platteland'. De Raad voor het Landelijk Gebied presenteert dit advies over de gevolgen van bevolkingsdaling voor platteland tijdens een bijeenkomst over het Interbestuurlijk Actieplan Bevolkingsdaling in de gemeente Elburg.

De sociale dimensie geeft aandacht aan de notie dat er zonder mensen geen landbouw zou zijn en ook geen natuur. Aandacht voor de sociale dimensie is noodzakelijk voor de verbinding tussen landbouw en natuur in een schitterende toekomst van de Duurzame Groene Delta.

Dit deeladvies bestaat uit een beschouwing en aanbevelingen van de Raad voor het Landelijk Gebied, het rapport 'Platteland, demografische ontwikkelingen en gevolgen' van het Kenniscentrum Voor Bevolkingsdaling en Beleid (KcBB) en het essay 'Kijk eens met een andere bril; over verburgerlijking in het landelijk gebied' van LEI Wageningen UR.

Burgers en boeren bepalen het menu

Burgers en boeren bepalen het menu is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Burgers en boeren bepalen het menu is een essay van de hand van raadslid Marijke van Schendelen. Het essay is gebaseerd op haar ervaringen met het thema 'voedsel' in de afgelopen raadsperiode. Binnen het raadswerk zijn vooral de adviezen van de Raad voor het Landelijk Gebied 'Rond de Tafel' (2008) en 'Boeren met een Groen Hart' (2009) en het bezoek aan de London Food Strategy belangrijk geweest, daarbuiten onder meer haar betrokkenheid bij de Proeftuin Amsterdam. Specifiek voor het essay heeft bovendien een aantal constructieve gesprekken plaatsgevonden met Jan Willem van der Schans (LEI-WUR), over burgerinitiatieven en voedselproductie vanuit stedelijk perspectief.

Het essay haakt aan bij het gegeven dat de burger steeds meer interesse toont voor zijn voedsel en de achterliggende voedselvraagstukken. Deze burger is kritisch en mondig, maar vooral ook betrokken. Deze betrokkenheid blijkt de motor achter de ontwikkeling van regionaal georiënteerde ketens, die kansen biedt om stad en land met elkaar te verbinden. Zo zoeken producenten aansluiting bij de logica en vraag van stedelijke burgers, terwijl deze stedelingen zelf actief het ommeland opzoeken voor een verscheidenheid aan behoeftes (naast recreatie bijvoorbeeld ook opvang, streekproducten en werk- en vergaderruimte). Regionale productie blijkt aan belang te winnen ten opzichte van de internationaal georiënteerde productieketen, waar de landbouw mee groot geworden is. Marijke van Schendelen ziet in deze variatie vooral een kans om in verschillende behoeftes te voorzien. Zij pleit dan ook voor het geven van ruimte voor diversiteit: 'regionaal naast internationaal'.

Communicatie en besluitvorming

Communicatie en besluitvorming is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies 'Braakliggend veld' van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Communicatie en besluitvorming bestaat uit een voorwoord, een beschrijving van de achtergrond en een analyse van recent bestuurskundig onderzoek 'Van escalerende naar constructieve waardeconflicten in het landelijk gebied' van Wageningen UR. Deze deelstudie legt de focus op gebiedsgericht beleid. De Raad voor het Landelijk Gebied signaleert dat gebiedsgericht beleid in toenemende mate gepaard met conflicten tussen landbouw en natuur. Deze conflicten leiden tot impasses, frustratie bij betrokkenen en hebben uiteindelijk desastreuze gevolgen voor de kwaliteit van het landelijk gebied. De raad vroeg zich af hoe de communicatie en samenwerking verbeterd kon worden bij realisatie van natuur (Natura 2000, EHS, Nationaal Landschap) in het landelijk gebied. Dit kan wel degelijk! Het benoemen en benutten van verschillen in opvattingen, belangen en onderliggende waarden kan een belangrijke basis bieden voor innovatieve oplossingen. Terwijl afgedwongen consensus zich juist wreekt. We moeten zowel inhoudelijk als sociaal kapitaal in gebieden voor de toekomst opbouwen. Om dat te bereiken hebben we bestuurders nodig met lef en leiderschap.

Besluitvorming rond het landelijk gebied: zoeken naar effectiviteit in de uitvoering

Besluitvorming rond het landelijk gebied is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies 'Braakliggend veld' van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Besluitvorming rond het landelijk gebied bestaat uit een voorwoord van de raad en een rapportage van de vakgroep Bestuurskunde van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Deze studie laat zien dat te midden van veel goede bedoelingen een kloof is ontstaan tussen de (Haagse) beleidsmakers en het landelijk gebied. Die kloof leidt tot afstand en vervreemding met als resultaat dat Europees, nationaal, provinciaal of lokaal beleid vaak niet toepasbaar c.q. niet wordt herkend. De oorzaken zijn bekend. De analyse toont aan dat de sterke beleidsoriëntatie leidt tot verwaarlozing van uitvoeringsaspecten. Ook komt prominent naar voren dat beschikbare kennis niet gebruikt wordt. Andere oorzaken voor ineffectieve uitvoering zijn dat onvoldoende rekening wordt gehouden met lokale belangen en sterke maatschappelijke bewegingen en dat de dynamiek in politiek en media wordt onderschat.

Schaarste in relatie tot het landelijk gebied

Schaarste in relatie tot het landelijk gebied is één van de negen onderliggende deelstudies van het eindadvies van de Raad voor het Landelijk Gebied.

Schaarste in relatie tot het landelijk gebied heeft als doel aan te geven welke vragen rond het thema schaarste en het landelijk gebied de komende tijd aandacht vragen.